

A BUDAPESTI DEÁK-TÉRI ÁG. HITV. EVANG.
TESTVÉREGYHÁZAK

ELEMI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

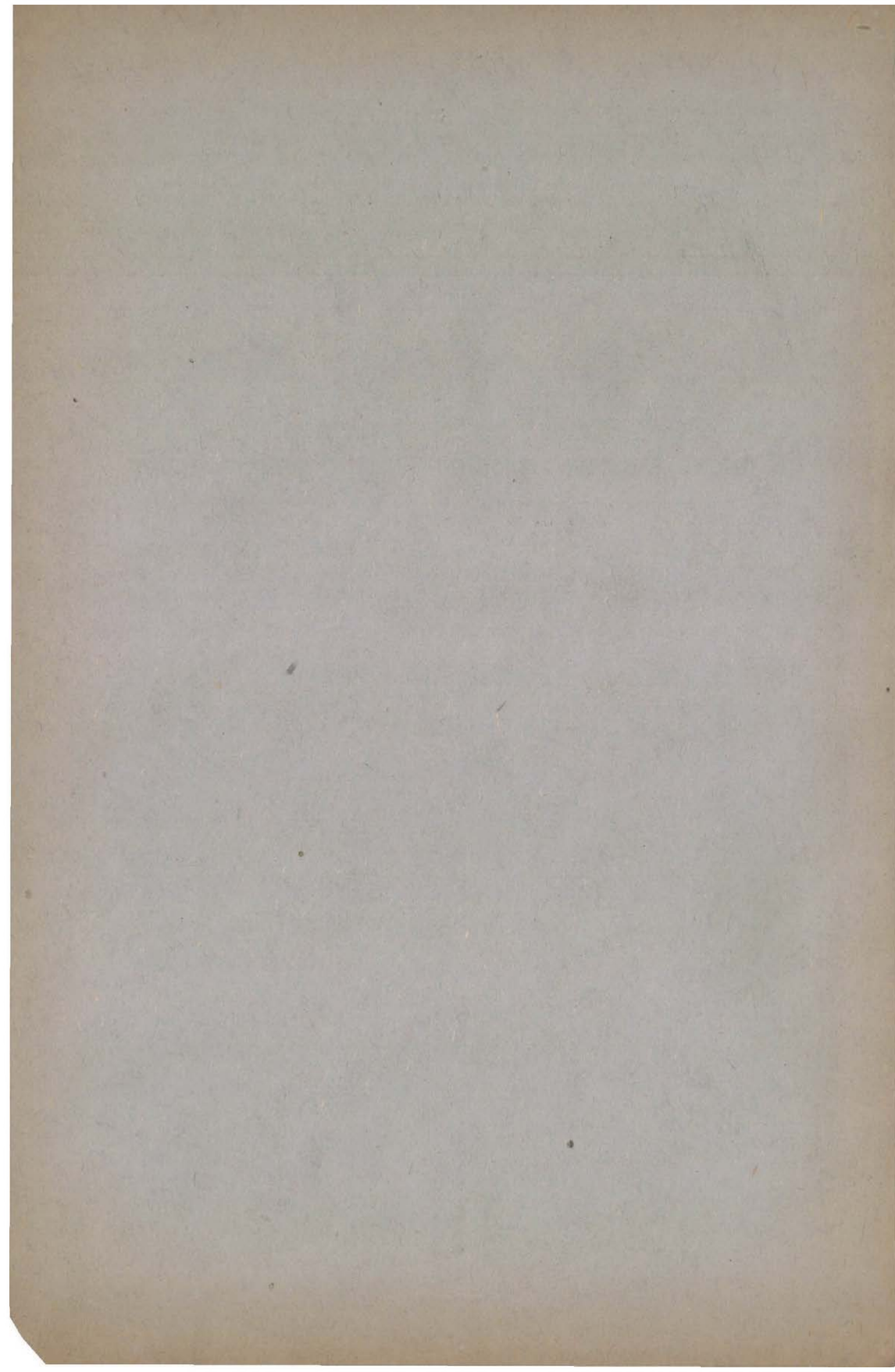
ÉRTESITŐJE

AZ 1935|36. TANÉVRŐL.

KÖZLI:
GADÁNYI JÁNOS
igazgató

Fébé-nyomda Budapest, VII., Damjanich-utca 28b.
1936.

A BUDAPESTI DEÁK-TÉRI ÁG. HITV. EVANG.
TESTVÉREGYHÁZAK

ELEMI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

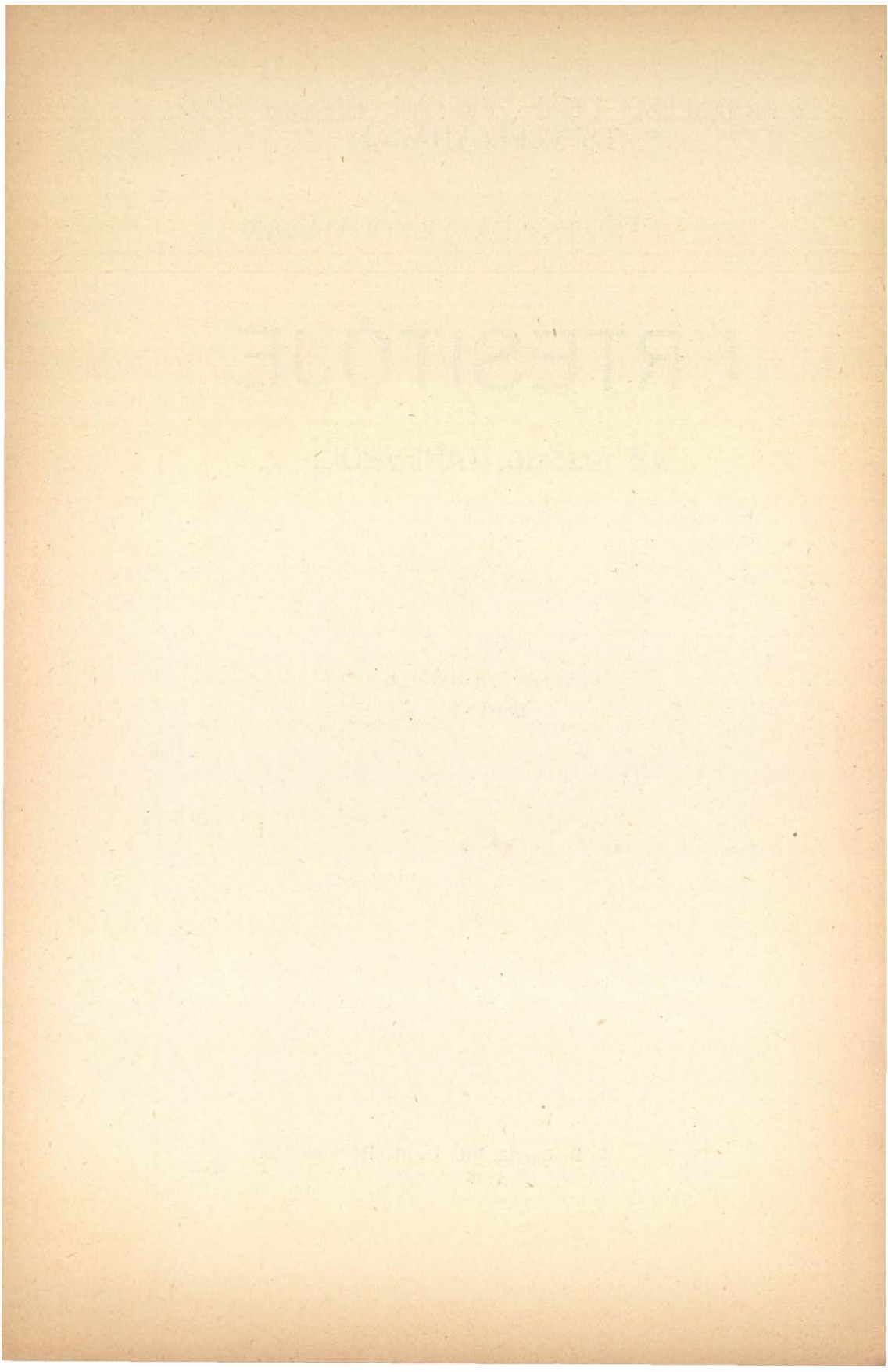
ÉRTESITŐJE

AZ 1935|36. TANÉVRŐL.

KÖZLI:
GADÁNYI JÁNOS
igazgató

Fébé-nyomda Budapest, VII., Damjanich-utca 28b.
1936.

LUTTENBERGER ÁGOST EMLÉKEZETE.

Az 1936. március 28-án megtartott Simonyi-émlékünnepen előadta
Dex Ferenc.

Egy jó könyvben azt olvastam, hogy a legtisztább örö-
mök egyike: a tiszteletadás. És csakugyan a hódolat kifejezése
nagyjaink iránt, hálát mutatni az elvett jótéteményekért, a
valóban kultúrált ember számára lelkiszükséglet.

Mi is azért gyülekeztünk ma össze, hogy hálatelt szív-
vel gondoljunk azokra a nemes férfiakra, akik életükben a
Nagy Gazda sáfárjainak érezték magukat s kezük és agyuk
munkájának gyümölcsét meleg szeretettel osztogatták szét: így
építve Isten országát s benne egyházunk jövődő boldogulását.

Engedjék meg mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy
a mai alkalommal az emlékezés fáklyáját egy olyan férfiú
tiszteletére gyújtsam meg, aki anyagi javakat nem hagyott
ugyan maga után, de annál bőségesebben juttatott szelleme
kincseiből s szíve terméséből a köréje gyülekezett kicsinyek-
nek. Szenteljünk néhány percet egy szerény, csendes ember-
nek, Luttenberger Ágostnak, elemi iskolánk egyik kiváló,
volt tanítójának.

A Luttenberger-család régi tanítócsalád s így már a fej-
lődés törvénye szerint is érthető, hogy Ágost jó tanító volt.
Hiszen a lelkierők generációkon keresztül ugyanegy irány
felé való felhasználása szinte a tökéletességig fokozhatja az
utódban a hivatás betöltéséhez szükséges rátermettséget. Kül-
önösen, mikor ez az utód az elődöktől reaszállott szellemi
örökséget lázas igyekezettel gyarapítja is.

Ágost atyja: Luttenberger János, korának legképzettebb
tanítói közé tartozott. Előbb Meszlen-ben (Vas vm.), majd
Pakson (Tolna vm.), később Acsádon (Vas vm.) tanításkodott.

Paksi működésének idejére esik a kis Ágost születése
1846. július 23-án.

A család életének tiszta atmoszférájában — az édesanya
a régi lutheránus Mesterházy-családból származott, — már
a zsenge gyermek lelke átítatódott istenfélelemmel, minden
szép és jó iránti fogékonysággal. A gondos atyai szeretet

nyitott kaput a bámuló fiúcskának a Tudományok Országába. Szeretettel vezette ismeretről ismeretre végig a hat elemi osztályon, fel egészen a középiskola harmadik osztályának küszöbéig. Ezt az osztályt és a következő kettőt a soproni evangélikus liceumban járta ki Ágost. Azután átlépett a Pálffy József vezetése alatt lévő evang. tanítóképző intézetbe, ahol 1866-ban kitűnő oklevelet szerzett.

A képesítővizsga fáradalmaival úgyszólván ki sem pihenhetett, már a következő hónapban Répcelakra megy segéd-tanítónak. Az ifjú tettereje kötelei munkaterületén kívül is keres foglalkozást. Csodálatosan rövid idő alatt hatalmas férfikart szervez a helyiség ifjaiból. Még ugyanazon évben Ivánegerszeg (Vas vármegye), majd egy év múlva Révkomárom gyülekezetei választják meg rendes tanítónak. Itt is, ott is szinte első teendője, hogy férfikarokat szervezzen és szép zenei képességét saját örömeire fejlessze s gyülekezete javára gyümölcsöztesse. Az egyházi zene művelésére utóbbi állomásán kántori minőségben is alkalma nyílt. A révkomáromi evang. iskolát azonban beolvasztották az újonnan megszervezett községi iskolába. Így Luttenberger Ágost községi iskolai tanítónak lett.

1873 nyarán gyülekezetünk választotta meg őt segéd-tanítónak. A terézvárosi vegyesiskola első osztályának vezetését bízta reá. Négy évet töltött itt. Az 1877–78-iki tanév kezdetén az egyházközség előjárósága megszüntette a külvárosi iskolát s Luttenbergert a Deák-téri elemi iskola első fiúosztályába helyezte át. Ezt a helyet többé nem hagyta el. Közel egy negyedszázadon át azután teljesen ezé az intézeté, egészen 1899-ben, fájdalom, oly korán bekövetkezett haláláig.

Ime Luttenberger Ágost rövid élettörténete. Ha többet nem mondhatnánk róla, csalódottan kellene innen távoznunk. De az elmondott adatok csak a körülmények által kialakított életkeret. A keretnek tartalommal való megtöltése magára az élő egyéniségre vár. »Legyetek tökéletesek« utasít az Élet Ura. Luttenberger Ágost ezt a parancsot igen komolyan vette.

Újra s újra megfürdette áhítatos lelkét a tökéletesség kútforrásában, a Jézus Krisztus szeretetében, hogy minél hívebben teljesíthesse kötelességét. S látom lelki számeimmel azt a magas, szikár férfiút, azt a világos, kiművelt főt, amint napról-napra alázatosan le-lehajol a legkisebbekhez, együgyűekhez, hogy türelmes kalauzok legyen s krisztusi szeretettel vezettesse őket a tökéletesedés felé vivő úton.

Boldog emberbimbók, akit ilyen lelkinapfényben nyiladozhatnak!

»Luttenbergert az Isten is a kicsinyek tanítójának teremtette« — volt közvetlen pályatársainak a véleménye. És ugyanígy gondolkodhatott már a fiatal Luttenbergerről is a révkomáromi iskolafelügyelet. Mert egy talán lényegtelennek lát-

szó feljegyzés azt mondja, hogy »a két negyedik osztály összevonatván, az iskolaszék őt a negyedik tíuosztályból a megürült első leányosztálytanítóiállásba helyezte át«. Valószínűleg ugyanez okból kapta nálunk is munkaterekül az első osztályokat. Boldog vezetőség, melynek meg van az az éleslátása, hogy a legalkalmasabb munkást állítja a neki leginkább megfelelő helyre!

Luttenberger Ágost 26 esztendőn keresztül csak olyan gyermekekkel volt körülvéve, akik — hogy úgy mondjam! — még a bűnbeesés előtti korból valók voltak. Olyanokkal, akik csak szeretni, rajongani tudnak; akiknek ártatlan szívében a rosszakaratnak nyoma sincs. S ha igaz az — pedig igaz! — hogy a környezet hatása alól a felnőtt sem vonhatja ki magát, világosabban: ha igaz, hogy a látszólag tehetetlen, kicsiny ember is neveli a vele foglalkozót, neveli a pusztán jelenlétével önfegyelemre s gyámoltalanságával segítőkészségre és türelemre kényszeríti: akkor Luttenberger Ágost lelkületének legsajátosabb vonásait azok is megrajzolhatják, akik őt más vonatkozásban még nem ismerik.

Amilyen kifogástalan a külseje, olyan szép a lelke is, Egyenes gondolkodású, egyenesbeszédű, becsületes, rendszerető, fegyelmezett egyéniség. Az ő világa az ideális világ. Ezért is férközött olyan közel a gyermek lelkéhez. Felnőttekkel szemben inkább tartózkodó, kevésbeszédű. Nem fut az ismeretségek után, de odaadó barát. Akit barátságával megajándékoz, az megbízhatik benne.

Az ifjúság iránti szeretet tüze lankadatlanul ég szívében. Ez hajtja, amidőn meg akarja könnyíteni tanulását. Részben egyedül, részben neves pedagógusokkal társulva korszerű tankönyveket ír. Sokat fárad a magyar tanügy előbbrevitelén. Lépést szeretne tartani a külfölddel. Evégből nyelvtanulásra adja magát. Szinte mohósággal veti rá magát erre a munkára. Egyik életrajzírója ezt mondja: »Szünidejét arra használja fel, hogy évről-évre egy-egy új európai nyelvet tanuljon«. Hazulról tud németül, megtanul svédül, dánul, angolul, franciául, olaszul, spanyolul. Járatos a holland, finn és az orosz nyelvben. Tizenegy nyelv birtokában szorgalmasan tanulmányozza a külföldi szakirodalom műveit. A bennük talált gyöngyszemeket összeszedgeti és felhasználja tankönyvei számára. Lelkiismeretességére jellemző, hogy azt a gyönyörű tételt, mely szerint »a gyermek számára a legjobb is éppen csak, hogy elég jó«, még akkor is keresztülviszi, ha a nyomdatechnikának kellemetlenséget kell vele szereznie. A.B.C-s könyve pl. nyomásra teljesen készen állott, mikor egy külföldi könyvben valami új ügyességet fedez fel. Szalad tehát a nyomdába s szédobattja a kész szedést, hogy a helyesnek talált változtatást keresztülvihesse.

A külföldi szaklapok útján sok új eszméről értesül, melyekről a hazai pedagógiát tájékoztatni kötelességének tartja. Cikkei sűrűn jelennek meg a hazai szaklapokban. S szerény-ségére jellemzően igen sokszor csak mint referádák, amelyekhez azonban hozzáfűzi kritikai megjegyzéseit. E fajta írásai közül csak kettőre legyen szabad kitérnem. Mind a kettő 1887-ből való és igen alkalmas Luttenberger hivatásszerete-tének és józan gondolkozásának illusztrálására.

Az egyik a Svédországban divatba hozott első szülői-értekezletekről hoz közlést. Örömmel üdvözli a szülői ház közelebbhozását az iskolához. Cikke befejezésében így kiált fel: »nem kívánhatok jobbat, mint azt: vajha a szülői-értekezletek termékeny és áldásthozó eszméje ne csak a hideg svéd éghajlat alatt, hanem a mi társadalmunkban is felvirágozhatnék!«

A másik közlés ugyancsak svéd eseményt regisztrál. Ismerteti Borg képviselő indítványát, mely a leánynevelés előbbrevitele érdekében a nők bevonását követeli az iskolafelügyeletbe. Az országgyűlés heves vita után el is fogadta az indítványt; így a svéd nők 1887-ben már jogot nyertek az iskolaszéki tagságra.

A cikkíró a következőkben fejti ki nézetét a nőemancipációról:

»Nem szenved kétséget, hogy ez az új intézkedés a leánynevelés ügyének általánosságban csak javára szolgálhat; de viszont azt sem tagadhatja senki, hogy minél több alkalmat ad a társadalom a nőnek arra, hogy természetes hivatásától eltérjen, s minél több olyan kötelességgel terheli a nőt, amely arra kényszeríti, hogy idejét a házon, a családi körön kívül töltsse, — amelynek pedig egyedül ő lehet valódi őrangyala, s akit fizetett cseléd soha sem pótolhat eléggé, — annál inkább fog szenvedni a családi nevelés, annál inkább el fog homályosodni a családi élet és boldogság napja. Pedig a társadalom, az állam éppen a józan családi életben bírja legszilárdabb alapját; s aki azt pillanatnyi vélt haszon fejében, avagy hiú szereplési vágytól ösztönöztetve megingatja: oly bünt követ el, amelynek átka az egész jövő nemzedéket érzékenyen fogja sújtani.

Nem tehetek róla, de a nőemancipáció lidércfényében, nem tudom egy szebb, boldogabb jövő hajnalcsillagát felismerni és üdvözölni! S meg vagyok győződve, hogy az a nő, akit nyilvános szereplése miatt taps-zajjal üdvözöl a világ — hacsak eredeti természetéből mesterségesen kivetkőztetve nincs, — nem az ünnepeltetés kábító, de múló tömjénfüstjében, hanem az élet vásári zajától távoleső édenben, a szeretet derűjében ragyogó nyugalmas családi otthonban érezné magát egyedül és igazán boldognak.

Azon törje a fejét a társadalom, hogy a nők számára ilyen otthont biztosíthasson. A nyilvános szereplés zajos és fárasztó küzdelme maradjon a férfi osztályrésze, kinek — a költő szerint —

Szíve a bajt könnyen hordja,
Férfié az élet gondja!»

Luttenberger tehát nem híve az új áramlatnak. Mert félti a nő legszebb díszét, a nőiességet; főként pedig aggódik a családi fészekért, melynek melegére a kis emberfiókának feltétlen szüksége van, hogy testi-lelki egészségben fejlődhessen. Hogy lehet az, hogy aki ilyen magas piedesztálra állítja a nőt, mint anyát és ily meleg szavakat talál a családi élet értékelésére, — maga sohasem alapított családot?

Talán ebben is az ő fenkölt gondolkozása s áldozatos szeretete jelölte ki az útirányt. Azok után, amikor róla tudunk, nem csodálkozunk, ha ő ebben is a legnagyobb Tanító-mestert akarta volna követni, aki hallgatóinak ezeket a boldogító szavakat mondotta:

»Ti vagytok az én anyám, az én testvéreim!»

Luttenberger is lemondott a családi boldogságról, hogy maradék nélkül másoknak adhassa oda magát. Másoknak: tanítványainak, rokonainak, a köznek.

Soktagú családnak volt a sarja. Rokonai bizony szinte állandóan igénybe vették jószágát. Nővérét és unokaöccsét házába is fogadta és a rokonokért vállalt munka közepette is, még tágabb területekre sugározza ki atyai szeretetét.

Halhatatlan Péterfy Sándorunkkal a legbensőbb érületben összeforrvan lankadatlan kitartással megteremtik az Eötvös-alapot tanítóözvegyek és gyermekek segélyezésére. Luttenberger négy éven át vállalta a titkári tisztséget éppen a szervezés idejében. És ha az Eötvös-alapnak több mint 50 esztendei működése alatt ezernyi hálafohász szállt az Úg Urához a szerény tanítói lakokból, úgy ezek a hálasóhajok a mi Luttenbergünk sírdombját is körüllebegik.

Itt is teljesítette tehát a családfő kenyérszótó, életfenntartó kötelességét. Dolgozott, küzdött másokért...

S a nagyokért való munkához a kedvet, lelki-frisséget megint csak a kicsinyektől hozta. Amint a jó családapa pihenője idején maga köré gyűjti aprónépét s bűbajos mesék szárnyán elszáll velük a képzeletvilág határtalan messzeségeire, vagy ahogy az édesanya lágy dalával a tündérvárt rózsaligetét varázsolja csillogószemű hallgatói elé: azonképpen mesélt és dalolt Luttenberger Ágost szabad óráiban a legkisebbeknek.

Kiss Áron, Péterfy Sándor és Pósa Lajos társaságában mesekönyvet írt kisdedovók számára s szép meséinél is be-

csesebbek gyermekdalai. Ahány van, valamennyi illatos virágként hullott az aprónép ölébe, abból a ragyogó ajándékcsokorból, melyet a költőilelkületű Luttenberger szíve nedvével táplált. Nem pedánsan megszerkesztett művecskék ezek. A hangulat spontán megnyilatkozásai. Olyanok, mint Pósa Lajos legszebb versei. Azért hatnak reánk közvetlenül. A két nagy gyermekbarát lelke egyébként is egészen meglepően volt összehangolva. Luttenberger — saját bevallása szerint — Pósa költeményeit nem is tudta »olvasni«. Akarva, nem akarva ritmusba, melódiába lendült előtte a szöveg s mire a költemény végére ért, kész is volt a dallama. Legkedvesebb dalait »Zengő arany a.b.c.« című gyűjteményében »Tihanyi« álnév alatt jelentette meg. Előbbi közzétételeknél a »Nobodi« nevet használta. Ez is megint szerénysége mellett bizonyít.

»Luttenberger Ágost tehetségénél, arravalóságánál fogva vezérünk lehetett volna — írja Lakits Vendel a Néptanítók Lapjában megjelent nekrológiájában — az egyesületi életben tisztségre mégsem vállalkozott. Mint választmányi-, vagy egyszerű tagtárs azonban a gyűlések legbuzgóbb látogatója volt, azokban tevékeny részt vett s bölcs tanácsával támogatott bennünket.«

Amikor a miniszter nagy munkásságának elismeréséül az Országos Közoktatási Tanács kültagjává nevezte ki, ezt a szép kitüntetést is elhárította magától. — A szereplést, a nyilvánosságot mindenben kerülte. Pedig saját miniszterének, Trefortnak kijelentése szerint, oly tág látókörrrel, annyi szak-tudással, életbölcseiséggel rendelkezett, hogy a miniszteri pozícióban is becsülettel megállhatott volna. S mégis — megmaradt egyszerű elemi iskolai tanítónak... Szerénységből? Nem. Ez a magatartás több a szerénységnél is. Szerintem Peres Sándor lát legmélyebben Luttenberger lelkébe, midőn megállapítja róla: »ő megmarad embernek, aki a szellemi és erkölcsi javakat erőnek ítéli, s mint ilyeneket gyűjti, növeli, hogy a köznek javára s az ember magasabb céljaira alkalmazhassa. Mi ezt a nemes vonást szerénységnek neveztük. Balul itéltük meg. A férfiú igaz, fenkölt önérzete volt az, amelyet a tudás és emberszeretet nem engedtek dolyffé alacsonyodni, számító ész és hiúság nem rántottak le szerénységgé.«

Ezt az önzetlen munkás életet a férfikor delén megtámadta az alattomos kór. Egyháza és pályatársai lehetővé tették, hogy a délvidéki verőfény alatt keressen vélt bajára enyhülést. Nem találta meg. Veszedelmes májbjaj gyötörte, melyet, sajnos, csak későn tudtak megállapítani. Tíz-havi kínos szenvedés után 1899. augusztus 9-ének éjfelén bekopott hozzá a nagy Megnyugtató, a halál és kioltott egyet a legnemesebb életlángok közül. Sírját nagyszámú tisztelői élén a tanítóság legjobbjai vették körül. A búcsúztatót Horváth Sándor lelkész és Falvay Antal igazgató mondották. Örök ál-

mához az altatódalt pedig azok énekelték, akiknek életében az ő hárfája zengett, az óvóképző-intézet növendékei. Sírja ott domborodik a Kerepesi temető 28-ik táblájában. Egyszerű kőoszlop őrzi nevét. Tisztelői és barátai gyűjtést rendeztek és a begyűlt összegből a kőnél is maradandóbb emléket állítottak neki, amidőn Luttenberger-alapot létesítettek, melyet az Eötvös-alap pénztára kezel.

Mi szívünkbe zárjuk őt s boldogan áldjuk Istent azért, hogy Luttenberger a miénk lehetett.

Hozzád pedig megilletődéssel tekintünk fel, iskolánk szellemi jótevője, erkölcsi tőkénk nagy gyarapítója. Előttünkjárásod a mi örömünk, a mi büszkeségünk. Ihlessen meg a Te lelked nagy erényeid kifejlesztésére. Tanítson meg fáradhatatlan munkásságra, önzetlenségre és — ami mindezek foglalatja, — áldozatos, tiszta szeretetre azok iránt, kikben a magyar jóvendőt készítjük elő!

ADATOK ISKOLÁNK 1935—36. ÉVI TÖRTÉNETÉHEZ.

Isten nevében! hangzott fel ajkunkról, mikor a tanév elején testileg és lelkileg felkészülten ismét hozzá fogtunk a titokzatos lélek megmivéléséhez. Bizodalom, remény és hit acélozta erőnket, frissítette lelkünket célkitűzéseink megvalósításához. Munkánkat pedig öntözgette a Krisztus által ránk hagyott szeretet.

Nevelve-oktatni a legnehezebb feladatok egyike. A gyermeki lelket megérteni, a jó és nemes iránt érdeklődését felkelteni, az eszmék világába irányítani, hogy azután testet öltsenek benne az emberi és nemzeti lélek örökké ragyogó ékeségei, soha el nem múló értékei, ehhez valóban Isten megsegítő kegyelme szükséges.

Első útunk az Isten házába vezetett, hogy buzgó imában áldást kérjünk ezévi munkánkra. Scholz László s. lelkész igehirdetése mindannyiunk szívébe véste, hogy Istennek tetsző munkát csak úgy sikerül elérni, ha minden cselekedetünkben e világ legnagyobb tanítójának igéje sugárik: »Engedjétek a kis gyermekeket hozzám jönni és el ne tiltsátok, mert övék a mennyeknek országa.«

A tanévet megnyitó istentisztelet szeptember 10-én volt. A rendes tanítást szeptember 11-én kezdtük meg. A beíratásokat június 18. és 19-én, a pótbeíratásokat szeptember 6. és 7-én tartottuk. Beírtunk összesen 188 növendéket.

A nyár folyamán Deák-téri iskolai épületünkben nagy átalakítások történtek. A leánygimnázium teljesen ideköltözött. Elhelyezését úgy sikerült biztosítani, hogy az épület belső beosztását megváltoztattuk. A nagy termek a mai létszámhoz arányosítva kisebbek lettek, más helyiségek idecsatolásával sikerült úgy az elemi iskola mai tagoltságát megtartani, mint a szépen fejlődő és nagy feladatokra hivatott leánygimnáziumot elhelyezni. Ez azonban csak időleges megoldás. Úgy az elemi iskola, mint a leánygimnázium hivatásának és célkitűzéseinek csak akkor felelhet meg minden tekintetben, ha a nevelői és oktatói munkát a mai pedagógiai és higiéniai követelményeknek megfelelő tágas és modern épületben teljesítheti. Ez a jövőnek legsürgősebb feladata. Ennek megvalósulásáig az átalakított iskolában a tantestületek legfontosabb kötelességüknek ismerik az elődök által meghonosított lelkiismeretes és szeretetteljes nevelő és oktató munkát fokozni, tanítványok és szülők ragaszkodását biztosítani.

Az iskolaépület átalakítása nagy áldozattal járt. Az anyagi befektetés azonban erkölcsi értékben hozza meg a maga kamatait. Evangélikus egyházunk mindenkor az iskolák egyháza volt. Fejlődését továbbra is iskolái biztosítják. Vezetőségünkben él a meggyőződés és azért nagy a reményünk, hogy a mindnyájunk által oly nagyon óhajtott új iskolaépület kérdése a bölcs és erősakarátú vezetés mellett a közeli jövőben megoldáshoz jut.

Az iskolaépület célszerű és a sokféle kívánalmaknak megfelelő megoldása érdekében nagy buzgósággal és hozzáértéssel fáradozott Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő úr. Midőn e helyen is igaz köszönettel adózunk körültekintő és szeretetteljesített munkásságáért, remélni akarjuk, hogy nagy lelkesedése, iskolaszeretete és ösztönző energiája addig nem hagyja nyugodni, míg a Deák-téri iskolák nívójuknak megfelelő épülettel rendelkeznek.

Iskolánk történetével összeforrt néhai Dr. Haberern J. Pál ny. egy. tanár, a testvéregyházak tiszteletbeli közfelügyelőjének személye. Több éven át mint iskolafelügyelő és közfelügyelő önzetlen szeretettel dolgozott az iskola fejlődéséért, felvirágzásáért. Január 8-án kísértük utolsó útjára. Legyen emléke áldott!

A tanítótestület összetételében ez év folyamán lényeges változás nem történt. Képviselőtestületünk Raffay Sándor s. tanítót 4 évi sikeres működése után rendes tanítónak, Németh Margit és Péch Piroska h. tanítónőket pedig segédtanítóknak egyhangúlag megválasztotta. Az egyhangú választás egyrészt az eddigi lelkiismeretes és szeretetteljes munkásságnak az elismerése és jutalma, másrészt bizalmat jelent a jövőben kifejtendő tevékenységük iránt.

Pécs Piroska tanítónő csak ebben a tanévben mutathatta ki, hogy erre a bizalomra méltó. Életkörülményei úgy alakultak, hogy a tanév befejezésével megváltik kedvelt munkahelyétől. Rövid munkásságával bebizonyította, hogy tanítói és nevelői lélekkel áldatott meg. Szeretetével, tapintatos bánásmódjával nemcsak tanítványainak bizalmát és ragaszkodását, hanem a szülők és felettes hatóságának elismerését vívta ki. Távozása által részben munkakört cserél. Kívánjuk, hogy abban a kisebb családban is lelje meg azt az örömet, szeretetet és ragaszkodást, amelyben része volt tanítványai és iskolánk falai között.

A tanév közvetlen megkezdése előtt Kalma Pál tanító betegségére való tekintettel félévi szabadságot kért. Kalma tanító 37 éve működik az iskolánál. Kiváló működésével iskolánk hírnevét emelte. Elsőrangú tanítónak ismerték el városszerte. Őt továbbra is iskolánk részére megtartani mindnyájunknak kívánsága volt. Kívánságunk azonban nem teljesedett, mert orvosi tanácsra nemcsak szabadságának meghosszabbítását, hanem nyugdíjazását is kérelmezte. Tőle ezen értesítőben búcsúzni még nem akarunk, nyugdíjazásának hivatalos elintézéséig a testület aktív tagjának tekintjük és őszinte kartársi szeretettel kívánjuk, hogy egészsége minél előbb helyreálljon és sokáig élvezhesse lelkiismeretes munkásságának gyümölcsét.

Kalma Pál tanítónak betegsége, azaz szabadságolása gyors intézkedésre készítette felettes hatóságunkat. A tanítás folytonosságának céljából a II. fiú- és II. leányosztályokat összevontuk. A vegyes osztály tanítását igazgató-tanító vállalta. A koedukációt újabban sok iskolában keresztülvezették. Életkövetelmény ez ma. A két nem egyenjogúsága és egyforma munkateljesítménye kényszerít, hogy a lányok is oly lelki és testi tulajdonságokkal ruháztassanak fel, amelyekkel sikeresen megvívhassák az élet harcát.

Iskolánkban sem okozott zökkenést a koedukáció. A szülők legnagyobb része megelégedéssel vette tudomásul. Egy évi tapasztalat pedig arra tanított, hogy sok tekintetben a nevelésre és tanításra előnyös. Ellene legfeljebb felsorolhatjuk, hogy a fiúknak zajosabb és nyersebb magaviselete némi nyomot hágy a lányok lelkifinomságán.

Kalma Pál tanító szabadságolása folytán az első fiúosztály tanítását Lányi Mária tanítónőre bíztuk. Ő már több alkalommal tanított fiúosztályokban. Most is bebizonyította, hogy egyforma eredménnyel lehet tanítani fiúkat és lányokat, csak legyen meg a tanítóban a rátermettség, a lelkiismeretes hivatásszeretet.

Igazgató-tanító nagy adminisztratív munkáján úgy könnyített a felettes hatóság, hogy B. Beck Olga tanítónőt megbízta szeptembertől—februárig, majd június 30-ig a szük-

séges helyettesítésnek az ellátásával és az irodai munka részbeni elvégzésével. B. Beck Olga tanítónő megbízását lelkiismeretesen végezte és nagy szeretettel, hozzáértéssel látta el a helyettesítést.

Ezek az átmeneti intézkedések a jövő tanévtől kezdve ismét megszűnnek. Iskolafenntartó hatóságunk intézkedése folytán a tantesztület kiegészítése még a tanév befejezése előtt megtörténik. Ezt megkívánja iskolánk érdeke, a fejlődés és a haladás.

A leánygimnáziumnak a Deák-téri iskolaépületben való elhelyezése az elemi iskolában a tanítás tartamának megváltoztatását vonta maga után. Az új középiskolai rendtartás 45 perces tanítási órát állapít meg. A rend és egyöntetűség kedvéért az elemi iskolában is bevezettük a 45 perces órákat. Ezáltal megvalósíthattuk a $\frac{3}{4}$ órai kezdetet. A szülőknek régi óhaja teljesedett. Megkönnyítette ez a távolabb lakó növendékeknek az iskola megközelítését. A nyolc órai nehéz villamosközlekedés veszélye megszűnt növendékeinkre nézve. Az intézkedést, mint célszerűt, továbbra is megtartjuk.

Nevelői és oktatói ténykedésünkben az evangélikus iskola elhivatottsága és célkitűzése vezetett. Évszázadok óta a műveltségnek, fejlődésnek és haladásnak zászlóvivője volt. Zászlónkon ma is ott ragyog a jelige: »Az egyháznak hű és öntudatos tagokat, a magyar hazának megalkuvást nem ismerő polgárokat nevelni«. Ezek az eszmények ott ragyognak mindenkor előttünk, hogy munkánk közben szem elől ne vesszük.

A tanítás az új állami, egyházi főhatóságunk által is elrendelt tanterv szerint történt. A tanügyi közigazgatás és az iskolai felügyelet reformjáról szóló új Utasítás látszólagos idegenkedést váltott ki. Feltettük a felekezeti iskola önállóságát, különös berendezettségét és feladatát. Mivel azonban az államkormány továbbra is tiszteletben kívánja tartani az autonómiánkat s nincsen szándékában az egyházaknak és így az iskoláknak törvényes jogait érinteni, az Utasításban lefektetett újítások és reformtörekvések csak hasznára válnak nevelés- és oktatásügyünknek. A tanítói munka fokozottabb megbecsülésének érvényrejutása által végre a tanítótság arra a piedesztálra helyeztetik, amelyet egyház- és nemzetépítő munkájával méltán megérdemel.

Nevelő és oktatói munkánkban nagy súlyt helyeztünk a vallás-erkölcsi nevelésre. Ez a biztos alap, melyre szilárdan építhetünk. Csak vallás- és erkölcsi alapon lehetséges az ész kiművelése mellett a lélek erkölcsi értékeit kitermelni. A vallásos érzés teremt fogékonyságot a gyermeki lélekben minden jó és nemes iránt.

A vallás-erkölcsi nevelés fokozására a rendes vallási órákon kívül szolgáltak a minden hónapban megtartott gyermek-

istentiszteletek. Magócs Károly lelkész, gyermekeinknek kiváló szónoka, mindenkor megtalálta beszédében a módot és hangot, amellyel odaférközött a gyermeki lélekhez, hogy érdeklődését felkeltse, figyelmét lekösse. Az itt elvetett mag bizonyára meghozza a maga gyümölcsét.

Ugyanennek a célnak szolgálatában állott a vasárnapi iskola Péch Piroska tanítónő vezetése mellett. Szeretettel és örömmel jöttek a gyermekek szüleikkel együtt ezen lelkiközösségbe. A tanítónő mély vallásos meggyőződésével, szeretetteljes bánásmódjával érdeklődést tudott kelteni. Vasárnapi istentisztelet volt minden alkalom, ahonnan gyermek és szülő lelki kincsekben meggazdagodva tért otthonába.

A vallás-erkölcsi nevelés mellett igen nagy súlyt helyez iskolánk a hazafias nevelésre. Egy megalázott nemzet, egy megcsönkített ország gyermekét neveli a mai iskola. Célja nem lehet pusztán az, hogy a mai szűk keretek közé szorított életre készítse elő, hanem szükséges, hogy céltudatosan irányított nevelési tevékenységgel a felnövő ifjúság lelkületét erőssé edzze. Kötelessége kifejleszteni és elmélyíteni a hitet és bizalmat a szebb és jobb jövő iránt. Az ifjúságban növelni az élethez való bátorságot, az életküzdelemre való készséget, az igazság érvényesülésében való feltétlen bizodalmat, a magyar akaratot és érzést erősíteni volt vezérelvünk minden tanítási egység feldolgozásában. Elért eredményeink állandósítására szolgáltak hazafias ünnepélyeink, értekezleteink és tanulmányi kirándulásaink.

Az értelmi nevelés célját — a gyermek értelmének művelését és oly irányban való fejlesztését, hogy ennek majdan az életben gyakorlati hasznát is vehesse — mindig szem előtt tartottuk. Az iskola multja és különleges helyzete maximális teljesítményt követel e tekintetben a tanítóttestülettől. Iskolánk leginkább a középiskolára készíti elő növendékeit. Ha ott megállják növendékeink a helyüket és haladásuk megfelelő, akkor tantestületünk jó munkát végzett. A középiskolák elismerései a tanítványainkkal szemben ezideig — minden öndicséret nélkül mondhatjuk el — kedvező volt.

A kötelező tantárgyak mellett a II. osztálytól kezdve a német nyelv rendszeres tanítására nagy gondot fordítunk. Ez tanítványainknak szintén előnyükre válik a középiskolában. A német nyelv tanításánál arra törekszünk, hogy az írás és olvasás technikájának elsajátításán kívül tanulóink a beszédben is kellő jártasságra tegyenek szert. A helyes beszédet, különösen a »der, die, das« helyes használatának elsajátítását nagyban előmozdítja Dr. Hittrich Ödön ny. főigazgató, iskolafelügyelő módszerének gyakorlati beleszövése az egyéni tanítási eljárásunkba.

A tanítás elmélyítését és gyakorlati alátámasztását előmozdítja a szemléltetés. Szemléltetési és felszerelési eszközökben

évről-évre szaporodik az iskola készlete. Felettes hatóságunk hozzájárulása folytán a Simonyi-alapnak jövedelméből az elemi iskola 1250 pengőt fordíthat ez évben erre a célra. Ez módot és alkalmat ad arra, hogy a külső, régi köntöst, belső modern felszerelésekkel pótoljuk, a tanítást gyakorlati irányban mélyítsük és tanítványaink tudását szélesítsük. Az áldozatkészségért megértő felettes hatóságunknak hálás köszönetünket tolmácsoljuk. Legyen ez továbbra is vezérelvük, hogy így az iskola valóban megfelelhessen magasztos hivatásának.

A szemléltetést előmozdították a kirándulások. Növendékeink az osztálytanítók vezetése mellett a tanítási egységekbe beállított kirándulásokon kívül, meglátogatták a főváros nevezetességeit, valamint ritkaszép környékét.

A szülők érdeklődése az iskola munkája iránt igen nagy. A testület igyekszik ezt mélyíteni, vezéreltetve azon meggyőződéstől, hogy csak a szülőkkal egyetértve és a velük való harmóniában tud a család, egyház és nemzet javára hasznos munkásságot kifejteni. A tanítók mindenkor szívesen fogadják a szülőket és örömmel tanácskoznak velük nevelési és oktatói kérdésekről. Céltudatos nevelői tevékenységünk érdekében tanítványainkat otthonukban is meglátogatjuk. Az iskolai ünnepélyek is az összetartózándóság jegyében folytak le.

A tanítás és nevelés irányításának és intenzívtetésének érdekében állanak a tanítói értekezletek és gyűlések. Ezeknek tárgyait a folyóügyeken kívül a növendékek erkölcsi magaviselete, tanulásbeli előmenetele, pedagógiai és módszertani kérdések tárgyalása képezték. Egyházmegyei tanítógyűléseinken előadókként szerepeltek: Dex Ferenc tanító, »Egység pedagógiai munkánkban«; Gadányi János igazgató »Evangélikus iskoláink — iskolafelügyelet az új törvény alapján«; című munkáikkal, valamint Raffay Sándor tanító »Hangjegy utáni énektanítás az alsó osztályban« című mintatanításával.

A tanítótestület tudja, hogy amilyen a tanító, olyan az iskolája. Ezért állandóan igyekszik bővíteni ismereteit Lányi Mária tanítónő és Raffay Sándor tanító résztvettek a Ped. Szemináriumban tartott reformírás-tanfolyamon. Bel- és külföldi szaklapok, újabb pedagógiai és nevelési könyvek rendelkezésre állanak a testületnek. Több, mint ezer kötetből álló könyvtárunkat állandóan bővítjük a legújabb nevelés- és módszertani művekkel. A múltban szokásos és üdvös tanulmányi kiküldetéseket iskolafenntartó hatóságunk ismét megvalósította. A Simonyi-alap jövedelméből 300 pengő jutott egy tanítónak kiküldetésére. Ezt az összeget a tanítótestület Raffay Sándor tanítónak ítélte oda, hogy külföldi tanulmány által német nyelvtudását bővíthesse és tökéletesíthesse. Reméljük, hogy ezen bölcs intézkedés továbbra is meg-

marad és tanítótövisületünk más tagjának is alkalma nyílik külföldi tapasztalatokat szerezni s azokat az iskola javára hasznosítani.

Ifjúsági könyvtárunk kitűnő nevelési és oktatási eszköznek bizonyul. A harmadik és negyedik osztály növendékeinek érdeklődése nagy iránta. A legtöbbnek otthon is elég könyv áll rendelkezésére, de azért hűségesen látogatják az iskolai könyvtárt. Bizonyosága ez annak, hogy gyermekeink olvasó készsége és a könyv iránti szeretete fokozódik.

Iskolai ünnepélyeket tartottunk:

Október 6-án, gyászistentisztelet keretében megemlékezünk az aradi vértanukról. Előttevaló napon minden osztályban az egyik tanítási órában a nap jelentősége tárgyaltatott. A III. fiúosztály, a III. és IV. leányosztályok növendékei Dex Ferenc, illetve Németh Margit és özv. Windt Józsefné vezetése mellett elmentek a Batthyányi-örök mécseshez s ott kedves kis ünnepély keretében külön is lerótták a vértanuk emléke iránti tiszteletet.

Október 31-én, a reformációi emlékünnepélyt tartottuk. A nap jelentőségét a gyermekek értelmi-fejlettségének megfelelő beszédben ismertette Raffay Sándor tanító. Az ünnepély után 5.46 P-t gyűjtöttünk a Gyámintézet javára.

December 23-án, zsúfolt díszteremben megünnepeltük a karácsonyt. Egyszerű, meghitt családi ünnepély volt. Gyermekeink kedves szavalatai és énekei igazi karácsonyi hangulatba ringatták a hallgatóság lelkét. A gazdag műsorból kiemelkedett: »Melyik a kilenc közül« című jelenet. Dex Ferenc betanításában. Az »Élő karácsonyfa« Lányi Mária és özv. Windt Józsefné elgondolásában és összeállításában sikert aratott. Igazgató-tanító kedves mese alakjában érttette meg a karácsony jelentőségét kicsinyekkel és nagyokkal.

Az ünnepély után szegénysorsú növendékeinket a szülők által küldött adományokkal felruháztuk. Hála a bőkezű és nemesszívű adakozóknak. Lehetővé tették, hogy minden rászorultnak jutott a szeretetadományból, sőt még más szegénysorsú gyermekeknek is adhattunk. A TEBE ruhája és cipője szintén karácsonyi ajándék volt. Stühmer Frigyes cég ismét cukorkákkal kedveskedett gyermekeinknek. A vasárnapi iskola növendékei külön ünnepélyt is tartottak. Jobbmódú gyermekeink perselygyűjtése meglepő szép eredménnyel járt. Összesen 77.80 P-t gyűjtöttek.

A köszönet és hála érzésével jegyzem ide: »Aki jót teszen megszűkült embertársán, Isten előtt oly becsben lészen, mint ha tenné Ő magával.«

Március 15-én, a magyar szabadság emlékünnepét megtartottuk. Az ünnepélyen a szereplők bizonyoságot tettek arról a hazafias szellemről, amely ékessége és erénye a gyermeki léleknek. Az ünnepély programja a maga egyszerű

kivitelében magával ragadta a jelenlévők lelkét. Kiss Judit III. oszt. tanuló megható beszédben mondotta el a nagy nap történetét.

Március 28-án testvéregyházunk három iskolája immár negyedszer áldozott ünnepély keretében nagy jótevője — Várdombi Simonyi Ágoston — emlékének. Az ünnepélyen felújítottuk az elemi iskola egyik kiváló volt tanítójának — Luttenberger Ágostonnak — emlékét. Luttenberger Ágoston munkája és egyénisége révén méltó helyet foglalt el testvéregyházunk kiváló pedagógusai között. Dex Ferenc tanító a tőle megszokott alaposággal, mélységgel és körültekintéssel elkészített és nagy hatással előadott beszéddel méltatta a tanítót és annak munkáját. A beszédet értesítőnkben közöljük.

Az emlékbeszédet kellően kiegészítette énekkarunk kiváló szereplése. Luttenberger (Tihanyi) egyszerű, szép gyermekdalai Raffay Sándor betanításában és vezetése mellett talán sohasem hangzottak el szebben és lelkesebben gyermeki ajkáról.

Május 23-án, az Anyák ünnepét tartottuk meg. Ez ünnepélyünk családias jellegével szülői-értekezlet számba ment. A gyermekben a szülők iránti tiszteletet és szeretetet fokozni és a szülőknél a helyes és céltudatos nevelés eszméit elmélyíteni képezték az ünnepély célját. Gadányi János igazgató komoly nevelési tanácsai bizonyára mély nyomot hagytak a szülők lelkében.

Liszt Ferenc halhatatlan magyar zeneköltő emlékét felújítottuk. A III. és IV. osztályokban a tanulók értelmi fejlettségéhez mérten alkalmas módon ismertették az osztálytanítók Liszt Ferenc nagyságát és érdemeit.

A tanév folyamán iskolánkat meglátogatta Dr. Raffay Sándor püspök urunk. E magas kitüntetésben az elemi iskolai tanító munkájának megbecsülését láttuk. Püspök urunk érdeklődése fokozottab tevékenységre serkent, megerősít azon meggyőződésünkben, hogy Főpásztorunk e nehéz és válságos időben az egyház nélkülözhetetlen intézményének tekinti az elemi iskolát, sokra értékeli a tanítónak lelkiismeretes kötelességteljesítését.

Az egyházi hatóság részéről még Mohr Henrik lelkész, egyházmegyei tanfelügyelő és Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő látogattak meg bennünket.

Az állam részéről kijelölt iskolafelügyelő Dr. Böngérfi Kálmán. Az elmúlt tíz éven át Dr. Zelenka Frigyes kir. tanfelügyelő végezte e tisztséget. Ejtizedeken át figyelte tanítóegyesületünk munkáját. Benne sohasem láttuk a rideg ellenőrzőt, hanem a tapintatos és bölcs tanácsadót. Nyugalombavonulását fájjaljuk, magas kitüntetéséhez pedig szívbeli

jókívánságainkat juttatjuk kifejezésre. Mint egyházunk buzgó tagját továbbra is iskolánk barátai közé sorozzuk.

A tanulók egészségi állapota a lefolyt tanévben elég kedvező volt. Az iskolaépület átalakítása, tisztántartása és az iskolaorvosi intézmény kibővítése ezt nagyban fokozza, de nem zárja ki egyes ragályos esetek előfordulását.

A tanítótestület e tanévben is minden alkalmat megragadott, hogy a gyermeki lelket az áldozatkészségre és a nyomorúság enyhítésére fogékonnyá tegye.

Adakozások és gyűjtések történtek: Az év. ifjúsági tempalom felépítésére 8.95 P., karácsonyi szeretetadományokra 77.80 P., a nyomorékok otthona javára 139.71 P.

Az országos gyermeknapon a tanítók vezetése mellett növendékeink megjelentek az urna előtt és leadták filléreiket a nemes célra.

A jótékonyágban maga a tanítótestület jár elől jó példával. Tehetségéhez képest a különböző egyházi jóléti intézményekhez filléréivel hozzájárul. Minden osztályban a szegényebbeknek a lehetőség szerint ingyen tejet, a jobbmódú gyermekek révén uzsonnát és ruhát osztogat. Az iskolafenntartó hatóság jósága folytán 100 pengőnyi összeget fordíthatott szegény tanulók könyveinek és írószereinek beszerzésére.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület ez évben is 25 pengőt juttatott az iskola segélyegyletének. A TÉBE karácsonykor négy szegény tanulónak ruhát és cipőt adományozott.

Dr. Szigethy Lajos ny. c. igazgató a IV. o. tanulóknak jutalom-könyvekkel való kitüntetésére 15 P-t adományozott. E jutalom célja a szép és művészi érzésnek fejlesztése a növendékekben.

A szorgalom és jó magaviselet megjutalmazására Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő emlékérmét ajándékozott. Ezt a jutalmat Tiroly Károly IV. oszt. tanuló kapta.

Egy névtelen iskolabarát 5 P-t ajándékozott azon evangélikus IV. oszt. ifjú megjutalmazására, aki a számtanban kitűnő előmenetelt tanusított.

Hála és köszönet minden nemesszívű adományozónak. Serkentsen a példa minél több gyermekbarátot hasonló megnyilatkozásra, hogy általa mód és alkalmunk nyíljon a jó magaviseletet és kiváló szorgalmat megjutalmazni és a tanítványt egy-egy kedves emlékekkel az iskolához kapcsolni.

Isten nevében kezdtük munkánkat és az Ő nevében fejezzük be. Megsegítő kegyelme által ismét munkálkodhattunk egyházunk virágos kertjében. Célkitűzéseinkben magasan lebegő eszmék ragyogtak. Sikerült-e őket megközelíteni, — nem tudjuk — de lelkiismeretes és becsületes kötelességteljesítéssel azokat megközelíteni legfőbb törekvésünk volt.

Hálatelt szívvel fejezem ki köszönetemet iskolafenntartó hatóságunknak s mindazoknak, akik az iskola ügye iránt érdeklődve nehéz, de magasztos feladataink teljesítéséhez segítő kezet nyújtottak, anyagi és erkölcsi támogatásban részesítettek. Több mint száz év óta lobogtatja a Deák-téri evangélikus elemi iskola a haladásnak és művelődésnek fáklyáját. Adja a Gondviselő, hogy az elkövetkezendő években is minél nagyobb mértékben fejthesse ki kulturális hivatását egyházunk, városunk és hazánk javára.

Ugy legyen!

Budapest, 1936. június havában.

Gadányi János
igazgató.

AZ ISKOLA FENNTARTÓ HATÓSÁGA.

Fenntartja a pesti evangélikus magyar és német egyház (Deák-téri ág. hitv. evang. testvéregyházak). Az iskola ügyeit a képviselőtestület és ennek keretén belül az iskolai és gazdasági bizottság intézi. A képviselőtestület egyházi elnöke Dr. Raffay Sándor püspök, mint a magyar egyház lelkésze, világi elnöke Dr. Németh Ödön egy. tanár, közfelügyelő. Az iskolabizottság elnöke Dr. Hittrich Ödön ny. főigazgató, iskolai I. felügyelő, helyettese Dr. Renk Ernő fogorvos, iskolai másodfelügyelő. A gazdasági bizottság élén Becht Albert ny. takarékpénztári igazgató, közgondnok áll, iskolánk gondnoka vitéz Dr. Kolta Ervin orvos.

Egyházmegyei tanfelügyelő Mohr Henrik lelkész. Az állami felügyelet gyakorlásával Dr. Böngérfi Kálmán iskolafelügyelő bízott meg.

ISKOLÁNK TANÍTÓTESTÜLETE.

Dex Ferenc a III. fiúoszt. tanítója,
Gadányi János a II. fiú- és leányoszt. tanítója, igazgató,
Kalma Pál tanító, betegszabadságon,
Lányi Mária az I. fiúoszt. tanítónője.
Németh Margit a III. leányoszt. tanítónője, segédtanítónő,
Pécs Piroska az I. leányoszt. tanítónője, segédtanítónő,
Raffay Sándor a IV. fiúoszt. tanítója,
özv. Windt Józsefné a IV. leányoszt. tanítónője.

Megbízott helyettes:

Bertha Beck Olga.

Hitoktatók:

Ferenczy Géza belvárosi segédlelkész (plébános),
Herczeg Ármin hitoktató.

TANULÓK NÉVSORA.

I. leányosztály.

Bauer Agnes	Lévay Erzsébet km.
Back Éva	Marcsek Irma
Dúró Margit	Radó Dönise
Feldmann Anna	Reiner Julianna
5. Gönczöl Szilvia	15. Rothauser Mária Éva
Glancz Éva	Skuteczky Cora Mária
Jakubecz Mária	Schwimmer Zsuzsanna mt.
Keresztkúti Janka	Szemere Ágnes
Kostenszky Éva	Zádor Livia
10. Kriegler Erzsébet	

II. fiú- és leányosztály.

Cleve Ervin	Winkler Tamás
Deli Endre	Wirth Rudolf
Fábry László	20. Baitz Livia
Genszky András	Balla Ágnes
5. Kálmán Péter	Bányai Margit
Kriegler János	Engel Györgyi
Kotri Tibor	Herzog Judit
Látka János	25. Kroh Márta
Pallai Iván	Ledermann Erzsébet
10. Seligmann János	Ludnay Erzsébet
Szecsódy Imre	Mátyás Edit
Szelényi Elek	Neményi Mária
Szűsz Tamás	30. Papp Erzsébet
Tölgyesy G. György	Schleifer Éva
15. Vajda Ernő	Sevin Helga
Virágh László	Spányik Katalin
Wessely Ferenc	

III. leányosztály.

Balázs Zsuzsanna	5. Boross Magdolna km.
Barna Éva	Ehrenwald Zsuzsanna
Beck Marianna	Geréb Márta
Berkovits Thea	Halász Ágnes

km. = kimaradt.

mt. = magántanuló.

	Heitner Mária		Papp Éva
10.	Jakubecz Katalin		Schloss Éva
	Kardos Mária Judit	20.	Sternberg Gerda
	Kisházi Paula		Szűgyártó Edit
	Kiss Judit Irén		Székely Irén
	Kiss Magda		Tsuk Zsuzsanna
15.	Kriescher Livia		Varga Ilona
	leányfalvi Lingel Klára	25.	Völgyesi Vera
	Nagy Ágota		Wendelin Rozália

IV. leányosztály.

	Albach Edit		Kappel Irma
	Bánhegyi Margit	15.	Kardos Ilona
	Baráth Anikó		Kőhalmi Katalin
	Dienes Jolán		Kátai Teréz
5.	Dubicsányi Barta Renée		Oppenheim Magda
	Erdélyi Márta		Orendi Erika
	Fodor Ágnes	20.	Sághi Anna
	Friedrich Marianna		Szamoila Éva
	Gergely Mária		Szepessy Klára km.
10.	Győry Margit		Szőnyi Gizella
	Hirsch Márta		Tausz Mária
	Jánky Zsuzsanna	25.	Tóth Júlia
	Jakubecz Júlia		Vámosy Éva

I. fiúosztály.

	Auspitz Andor György		Horn Emil
	Bányász Ottó km.		Kardos István
	Bekk Aurél mt.		Konkoly Elemér
	Bilkei Gorzó János		Kristóf Péter Pál
5.	Dobosi Lajos	20.	Magel Endre
	Fenyő István		Maróthy Fürst Frigyes
	Földiák Gábor		Marschalkó Teofil
	Fülöp Viktor		Meskó Csaba Dezső
	Grosz József György		Nagel Gyula
10.	Gündisch Herbert	25.	Schneider Róbert km.
	Günczler Pál		Szigeti István km.
	Győrbíró Sándor		Titsch Endre Gyula
	Himódi Ferenc		Vándor Iván
	Hoffer Miklós		Wack Keresztély
15.	Hofmann Péter		

km. = kimaradt.

mt. = magántanuló.

III. fiúosztály.

	Bartha István		Lisszer Péter
	Bittner János		Manhalt Gábor
	Bruck István Dezső	15.	Markovics István
	budai Buday		Menyhárhth László
	Goldberger Berthold		Rados László
5.	Conrad Ernő		Sebestyén Tamás
	Elek András		Simon Róbert
	Gundel Imre	20.	Streisinger György
	Hermann Ottó km.		Szombatfalvy László
	Hirsch Péter Pál		Szilvági János
10.	Jákó Miklós		Tátrai Albert
	Kelemen Endre László		Zilahy Gábor
	Ledényi Zoltán	25.	Zimmermann Iván

IV. fiúosztály.

	Babay János		Németh László
	Berger László		Ormai Ervin
	Bocskay István		Pajor Vilmos
	Bruck Tamás		Pethő Zoltán
5.	Budinszky Tibor	20.	Sándor István Tamás
	Deli György		Scheiber Ferenc
	Fiacsán Miklós		Schwob Oszkár
	Gécs Pál		Sellei Tamás
	Hajdu Iván		Sugár Béla mt.
10.	Kelemen Tamás	25.	Szegő Tamás km.
	Kertész Péter		Tiroly Károly
	Krempels Tibor		Tofler János
	Kozma Péter		Vétek Lajos
	Kövesi Péter		Wendelin István
15.	Marcsek Zoltán	30.	Wingebach Károly

km. = kimaradt.

mt. = magántanuló.

TANÉVVÉGI STATISZTIKAI ADATOK.

A tanulók vallása és anyanyelve	A fiúk				Összesen	A leányok				Összesen:	Fiúk és leányok összesen
	az I.	a II.	a III.	a IV.		az I.	a II.	a III.	a IV.		
	osztályban					osztályban					
Ág. hitv. ev.	12	8	7	14	41	7	4	10	18	39	80
Református	4	—	2	2	8	1	2	1	1	5	13
Unitárius	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1	2
Róm. kath.	4	5	9	4	22	2	2	1	5	10	32
Gör. kath.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Izraelita	9	6	6	10	31	9	5	13	2	29	60
ÖSSZESEN:	29	19	25	30	103	19	14	26	26	85	188
Magyar	28	18	25	30	101	18	14	26	26	84	185
Német	1	1	—	—	2	1	—	—	—	1	3
Kimaradt	3	—	1	1	5	1	—	1	1	3	8

A jövő évre vonatkozó értesítés.

Az 1936—37. tanév szeptember 11-én kezdődik.

Beíratások lesznek június 26-án és 27-én, pótbéíratások szeptember 4-én és 5-én, délelőtt 8—12-ig.

A tanév-megnyitó istentisztelet szeptember 10-én délelőtt 9 órakor kezdődik.

Az I. osztályba mindazok a tanulók vétetnek fel, akik vagy már betöltötték a 6. életévet, vagy azt 1936. év szeptember 15-ig betöltik. A kort keresztlevéllel, illetve születési anyakönyvi kivonattal igazolni kell. Szükséges a beíratásnál a himlőoltást igazolni.

Más iskolába járt tanulót vagy magántanulót a következő osztályba csak hiteles iskolai bizonyítvánnyal veszünk fel és szükséges, hogy a németben (írás és olvasás) kellő jártassággal bírjon. A német nyelvet a II. osztálytól rendszeresen tanítjuk.

Iskolánkba bármely kerületből, valláskülönbség nélkül veszünk fel tanulókat, felekezeti iskola lévén, nem vonatkozik rá az ú. n. »kerületi beosztás«.

A tanítás félnapos rendszer mellett történik, kezdete $\frac{3}{4}$ 9 órakor.

